

กฎหมายควบคุมความปลอดภัยผลิตภัณฑ์อาหาร (Food Safety Law) ฉบับใหม่ของจีน

“กฎหมายควบคุมความปลอดภัยผลิตภัณฑ์อาหารแห่งประเทศจีน” (Food Safety Law) ฉบับใหม่ เริ่มมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2552 เป็นต้นมา โดยมีกฎระเบียบที่เข้มงวดและเพิ่มบทลงโทษที่รุนแรงต่อผู้ผลิตอาหารไม่ได้มาตรฐาน หลังเกิดปัญหาสินค้าปนเปื้อนหลายครั้ง

กฎหมายใหม่ฉบับนี้ จะเพิ่มมาตรการในการควบคุมดูแลอย่างเข้มงวด มีการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร รวมไปถึงการใช้สารเติมแต่งอาหารของจีน โดยจัดตั้งหน่วยงานประสานงานระดับสูงขึ้นมารองรับกฎหมายฉบับนี้ นอกจากนี้ รัฐบาลจีนได้เพิ่มกฎระเบียบที่ช่วยยกระดับความคุ้มครองด้านอาหารให้แก่ผู้บริโภคมากขึ้นหลายประการ ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์อาหารทุกประเภท จะไม่ได้รับการยกเว้นจากการตรวจสอบ (Inspection exemption) อีกต่อไป
 2. ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมหรืออาหารบำรุงต่างๆ จะต้องระบุคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ในฉลากอย่างชัดเจน โดยไม่มีการบิดเบือน และเพื่อความในฉลากทางโภชนาการหรือในโฆษณาของผลิตภัณฑ์ จะต้องไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า สามารถป้องกันหรือรักษาโรคใดๆ ได้
 3. ห้ามระบุคำว่า “ใช้เพื่อป้องกันหรือรักษาโรค” บนฉลากสินค้าเพื่อสุขภาพ (Health care) แต่ต้องระบุส่วนประกอบสำคัญและกลุ่มผู้บริโภคที่สามารถและไม่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ได้
 4. อนุญาตให้ใช้วัตถุเจือปนอาหาร (Food additives) ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานเท่านั้น โดยผลิตภัณฑ์อาหารที่จำหน่ายจะต้องผ่านการตรวจสอบอย่างเข้มงวด
 5. หากพบว่าผลิตภัณฑ์อาหารใด ไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัยตามข้อกำหนด ผู้ผลิตอาหารต้องหยุดการผลิตทันที และเรียกคืนสินค้าดังกล่าวจากตลาดทั้งหมด
 6. กรณีที่ผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิ เช่น ผู้บริโภคซื้อผลิตภัณฑ์อาหารที่ขาดคุณภาพ ผู้บริโภคสามารถเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 10 เท่าของราคาจำหน่ายจากผู้ผลิตอาหาร
 7. ผู้ประกอบการด้านอาหาร จะต้องได้รับใบอนุญาตแบบใหม่ที่เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2552 อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตแบบเดิม สามารถใช้ได้จนกว่าจะหมดอายุ
- ทั้งนี้ จีนยังเพิ่มมาตรการป้องกันความปลอดภัยอาหารเชิงรุก โดยส่งเจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัยอาหารของรัฐบาลไปตรวจสอบโรงงานผลิตอาหารทุกแห่ง และไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ประกอบการ

ผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าอาหารของไทย

จีนเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มอาหาร ปี 2552 ไทยส่งออกสินค้าอาหารและอาหารแปรรูปไปยังตลาดจีน มูลค่า 49,137.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.5 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าอาหารของไทยไปตลาดโลก การประกาศใช้กฎหมายควบคุมความปลอดภัยผลิตภัณฑ์อาหารฉบับใหม่ของจีน จึงมีความสำคัญต่อการส่งออกสินค้ากลุ่มอาหารของไทย

สำหรับผลกระทบที่ผู้ประกอบการและ/หรือ ผู้ส่งออกสินค้าอาหารและอาหารแปรรูปของไทย ไปยังตลาดจีนจะได้รับ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการจะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น จากการถูกปฏิเสธผลิตภัณฑ์อาหาร อันเนื่องมาจากความเข้มงวดที่เพิ่มขึ้นของกฎหมายฉบับนี้
2. ข้อจำกัดในด้านการเลือกใช้วัตถุเจือปนอาหาร (Food additives) ตามที่กฎหมายใหม่ได้กำหนดไว้ อาจจะทำให้ความหลากหลายของสินค้าลดลงและต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการและการส่งออกของประเทศ
3. ผู้ประกอบการอาจต้องปรับราคาสินค้าให้สูงขึ้น เนื่องจากต้องผลักราคาใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นให้กับผู้บริโภค
4. สินค้าประเภทอาหารที่บรรจุห่อแล้ว (Pre-packaged) รวมทั้งฉลากโภชนาการที่ไม่ได้มาตรฐานตามกฎหมายฉบับนี้ อาจทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีภาระต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากการผลิตสินค้าและฉลากทางโภชนาการใหม่อีกครั้ง เพื่อให้สอดคล้องตามกฎระเบียบนี้

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง